

Münter, B., "Tale paa Nyholm, d. 25. Septbr. 1850 da Linieskibet "Dannebrog" løb af Stabelen."

Sea War Museum

000000565482

d-2-907

Tale paa Nyholm,

d. 25. Septbr. 1850,

da

Liniestibet "Dannebrog"

lob af Stabelen.

Af

Proyst Dr. Münter.

Kjøbenhavn.

Ehies Bogtrykkeri.

1850.

Allernaadigste Konge!

Allernaadigste Enkedronning!

Naadigste Fyrster og Fyrstinder!

Høie og ædle Forsamling, til hvem jeg her skal tale!

Den Dag, paa hvilken et nybygget Orlogsskib af den høiere Rang for første Gang skal seie sig i Vandet og med det Samme slutte sin Pagt med det Element, til hvilket det med uopløselige Baand skal være bundet, indtil det engang, fortæret af Elde, hensmuldrer, som alt Andet, der er af timelig Oprindelse, den Dag har stedse i den danske Sø-Stat været anseet for en Hvitidsdag, glædelig for Enhver, der horer til denne Stand, baade for de Bydende og for de Lydende, baade for de Eldre og for de Yngre. Og det er vistnok med Høie, at Standen betragter en saadan Dag som en Glædesdag. Thi ikke blot erholder Flaaden, der er Standens Eet og Alt, paa den Dag en ny Tilvært, paa den Dag en betydelig Forøgelse i den Styrke, der til alle Tider, og igjen i de sidst forløbne Aar, har vist sig saa aldeles uundværlig til at hævde Fædrelandets Ære; men et saadant Orlogsskib, der for første Gang skal stige ned i

Bandet, er tillige et mægtigt, et beundringsværdigt Værk af den menneskelige Kundskab og Kraft, der nu omsider er blevet fuldendt, efterat der i lange, lange Tider har været arbejdet derpaa, og derfor kan det jo ikke heller undre os, at den Staud, der har afgivet baade Kundskaben og Kraften, der var saa nødvendig til at begynde, til at fortsætte og til at fuldende dette Værk, at den kalder den Dag en Høitidsdag, paa hvilken det skjenkes den at skue den modne Frugt af dens egen aandelige og legemlige Dygtighed, der i broderlig Forening har virket tilsammen.

Om saa Diebliffe, naar vi nu først, efter en gammel, ærværdig Skif, have indviet vort nye Soværn, træde vi herudensfor. Der beskuer en talrig vrimlende Mængde allerede det fuldendte Værk. Dansk i Sind og dansk i Hjerter, gif den idag med Deeltagelse herhid, for at bringe sin Hilsen til dette mægtige Forsvar, der nu, om det i disse Tidenes Tider skulde behøves, ogsaa er til Fædrelandets Raadighed. Og, naar vi da tilligemed de mange Andre fæste vore Dine paa dette Værk, da skulde vi derfra høre en Røst udgaae til os, som denne: "Ja, ogsaa jeg staaer her som et talende Vidnesbyrd om, at det lidet Danmark, inden sine snævres Grændser, har Sonner, der eie Indsigt i deres Sieler og Styrke i deres Arme. Mænd, der vare indviede i Videnskabens Helligdomme, udkastede Planen til den Tilværelse, som jeg nu eier, og beregnede paa det Noieste enhver Kræmning, enhver Boining i den Skikkelse, som mit vældige

"Legeme maatte have, for at jeg nu med Sikkerhed kan stige ned i Bandet og begynde at svømme i det. Og med hvilken Lyst og utrættelig Iver førte ikke de mange Arme, nu allerede i flere Aar, den ene Dag efter den anden, fra Solens Opgang indtil dens Nedgang, Saugen og Dren og Hammeren, for at jeg skulde staae fuldendt, saaledes som jeg staaer her i nærværende Time." — Høie og ædle Forsamling, i hvilken jeg taler, er det ikke sandt, at faae en saadan Røst at høre fra de stumme Planter, vil gjøre os godt? Som Danmarks Born, som deres Brødre, der have fuldendt dette store Værk, ville vi føle os stolte ved at høre den. Men, alligevel, idet vi ved at beskue dette Værk ville føle os opfordrede til at prise Mennesker, bør vi heller ikke her glemme, at Gud i Himmelen dog er Den, der først og fremmest bør prises. Thi, hvor er vel et menneskeligt Værk, der kan bringes istand uden Hans Hjælp og Bistand, uden Hans Velsignelse og daglige Medvirkning? Hvor, hvor er vel en Dygtighed, som Mennesker besidde, og som de tør vove at kalde en Dygtighed af sig selv, og ikke af Ham? Og derfor, som Han var Den, der af Jorden lod fremsthyde de mægtige Egestammer, der nu, foiede til hverandre, danne vort nye, stolte Skib; som Han var Den, der i Bjergenes Dybder henlagde det døde Metal, med hvilket den Kiøl, der nu skal gennemskjære Bølgernes modstræbende Magt, er bleven beklædt og ved hvilke Skibets de mange hundrede Sammenføininger ere blevne styrkede; saaledes var

jo ogsaa Han Den, der tændte Aandens Lys hos de Mænd, der udfastede Planen til dets Bygning og anordnede dets Skikkelse, saaledes var jo ogsaa Han Den, der i de lange Tider, Dag efter Dag, lagde den nødvendige Kraft i de mange Arme, der behøvedes til dette stolte Havslots Juldendelse. Derfor være Æren først og fremmest Guds! Saa kunne vi sømmeligen give den næste Ære til Mennesker, til dem blandt So = Statens Mænd, der have det største Krav paa den. Derfor lader os først og fremmest takke Gud, at vi nu eie et nyt og mægtigt Soværn for Fædrelandet, og derpaa de Mennesker, ved hvis Kyndighed og Sved dette Arbejde blev fuldført. Jeg taler her i Marinens Aand, det veed jeg; thi i dens Hjerte har Gud i Himmelen altid havt den første Plads, og Jagen af dens mange Sommer begjærer at modtage en Ære eller Tak, som ikke er rodfæstet i ham.

Naar et Menneske har begyndt at leve og at aande under denne Sol, da gives ham et Navn, som han skal føre med sig paa alle de Veie, som han i Fremtiden skal betrede. Og dette Navn er ofte et saare betydningsfuldt, et saare betegnende Navn, som, hvis der er høiere Alvor i hans Siel, hans hele Liv igjennem maa være ham en stadig Paaminder om Alt, hvad der er Godt og Ret og Ædelt, om Alt, hvad der hører til den sande Ære, til den Ære, som bestaaer for Gud, og som han, naar han har vundet den, kan være vis paa at beholde, selv om han

skulde miste alt Andet. Det er Kirkens Tjener, der giver ham dette Navn med paa Livets Vandring, i det Samme han i en hellig Time, paa det hellige Sted indvier ham til at være Borger af det helligste af alle Samfund. Og saa det Skib, der nu om saa Dieblifte skal stige ned i Vandet, for at være rede til at kunne begynde den Gang hen over Havet, som i Fremtiden maatte vorde det bestemt, ogsaa det skal have sit Navn. Vor Konge, som er her iblandt os, har Selv valgt Navnet, som det skal bære, og jeg staar nu her, for, i Medfør af mit Embede, høitideligen at udtale det, førend det for første Gang vader sin Kiøl og kysser Vandet. "**Dannebrog**", saa skal det kaldes.

O, Du de Danskes Seierfanes gamle, ærværdige Navn, du har altid havt en saa høitidelig Klang i vore Øren! Thi allerede som Børn hørte vi tale om, hvorledes dit hvide Kors i det røde Felt, hvergang det løftedes iveiret, styrkede Modet hos den seierrige Baldemars Strids-hær, der, under hans Anførsel, hist paa Estlands Sletter kæmpede med de talrige Hedninger; og senere have vi saamangengang i gamle Kroniker læst om de Seire, som vore Fædre under Dit Banner have vundet, snart tilføes og snart tillands. Dog, aldrig lod dit Navn høitideligere hen til os, end i disse sidste Tider, i hvilke Du vidste saa ærefuldt at knytte det til Navnene **Fredericia** og **Idsted**. Derved har det erholdt en forøget, en fordoblet Klang for os Alle, og idet vor Konge nu med gulden Skrift har ladet det

indskrive paa Bagstavnen af det Skib, der i denne Time skal stige ned i Vandet, har han kun fulgt sit Hjertes egen Drift, men derved ogsaa fuldkommen samstemmet med den Følelse, som hans hele trofaste Folk deler med Ham.

Saa far da ud paa Dybet, du stolte Dannebrog! Jesu, Verdens Frelfers, Kors er tegnet i dit Flag; det vil minde dem, du engang skal huse inden dine Borde, om Livets hoieste Alvor, men og om Guds Naades rigeste Trost. Far da i hans, i Jesu hoilovede Navn ud paa Dybet! Men, idet vi nu see Dig fare hen, for snart at tage Plads i Flaadens Reie iblandt dine ældre Søstre, Dig, der ligesom de, om det skulde blive fornødent, er bestemt til den blodige Færd, da siige vi Alle af een Mund og af eet Hjerter "af Blod er der flydt nok; vi længes nu igjen efter "Fred og efter de mange Betsignelser, som en velgjørende "Fred atter skal bringe over vort Land"; da bede vi Alle af een Mund og af eet Hjerter til Ham, som vi vel have lært at kalde Hærskarernes vældige Gud, den mægtige Herre Zebaoth, men som vi ogsaa have lært at kalde Fredens Gud, Fredens milde Fader og Giver: "Herre, skjenk os "dog af din Naade snart en ærefuld Fred! Skab dog ved "din gode Aand snart en kjerlig Forligelse imellem de mange "nærforbundne Brødre, der nu saa længe have været væbnede "mod hverandre, at Kongens Hjerter, der hidtil kun fandt "Bekymring og Uro paa den Throne, som han arvede efter "sine Fædre, dog engang ret maa kunne glædes og Folket

"maa kunne dele hans Glæde med ham." Dog, skulde det være Hans Villie, der ene styrer Tingenes Gang under denne Sol, at Freden endnu ikke skal være os skjenket; skulde ogsaa Du, du stolte Dannebrog, enten endnu i den nærværende Krig, eller længere hen i en Fremtid, om hvilken vi endnu ikke vide, hvad den kan bringe, iføres dit svære Skjots og lette dit Anker, for at være med at værne om det gamle, os saa dyrebare Danmark, da følge Held og Lykke Dig, og alle Dem, der som Befalingsmænd eller Undergivne befinde sig indenfor dine Planke! Det Navn, Du bærer, vil indgyde vore Fiender Erbødighed; dette er vort Haab. Det Flag, Du fører, fra hvilket dit Navn gjenlyder, vil minde dine Tjenere om deres hoie Pligter og styrke dem til med Trost at opfylde dem; denne er vor Bished. Far da hen i Jesu Navn, Du vor nye Eiendom, som vi nu have indviet! Han, der hersker paa Havet og i Havets de allerdybeste Afgrunde, som han hersker i Himmelen og paa Jorden,

Han holde Sin beffjermende Haand over Dig!

Hans rige Naade hvile over Kongen, over Kongehuset og Fædrelandet!

Hans bedste Betsignelse over den brave Krigsmagt, baade tilvands og tillands!

Amen!